

JUAN SAN MARTIN

1922-2005

Juan San Martin Liburutegiko bibliografia

Juan SAN MARTIN

Juan San Martin 1922ko ekainaren 23an jaio zen, Eibarren. Han egin zituen bizitzaren lehenengo urteak, 1936an gerra piztu zen arte. Aita Valentziara joan zen Errepublikaren alde borroka egitera eta ama eta lau anai-arrebak ihesi ibili ziren Arratian, Bilbon, Santanderren eta Gijonen. Bordelerantz itsasontziz zihoazela, frankistek hartu zuten ontzia eta Ferrolera eraman zituzten San Martin eta bere senitartekoak. Azkenik, Eibarrera bueltatu ziren.

Juan San Martin tornulari hasi zen lanean egunez, eta gauez, berriz, eskolara joaten zen. Gazte-gaztetatik irakurketa-zaletasuna bizi-bizirik izan du eta horrek eman dio autodidakta oinarriaren heziketa. Euskaraz alfabetatzeari ere, bere kasa ekin zion. Lanbide aldetik industria arloko zenbait espezialitatearen esparruan aritu izan zen Eibarren eta, ondoren, makinaria inportatzen zuten enpresetan lankidetzaz eskaini izan du ere.

Irakurle sutsua izan da beti Juan San Martin, baita mendizale sutsua ere: mendian era guztietako praktikak egin ditu, hala nola mendigoizaletasuna, eskia, eskalada eta espeleologia. Garai batez eskalada eta mendigoizale eskolako irakasle-gidaria izan zen. Aipatzekotan, Bulnesko Naranjo mendia igo zuela hiru bide desberdinetatik, eta baita Pirinioetako zenbait mendi gailurrera igoteko bide berriak urratzen aitzindari izan dugula. Europako mendi-ibilbide ugari eginak ditu eta baita Pirinioetako eta Alpeetako mendikate gehienak ere.

Eibarko Kirol klubean parte hartu izan du betidanik. Berton zenbait kargu izan zituen, eta besteak beste, burua izatera heldu zen. Klub barruan -gizarteratze mailan- zenbait arlotan banandu izanez ohiturari jarraikiz. Eta ohiturei jaramonik egin gabe kultura saila sortu zuen, bertako biblioteca garatu; honela, kirol ekintzen osagarri modura, berbaldiak, ikastaroak eta zenbait erakusketa antolatuz.

Larran San Martin leizera espedizio espeleologikoetan parte hartu izan zuen. Eta, horren ondorioz, lehenengo idazlanak mendiari buruz idatzi zituen: Eibarko Kirol Elkartearen aldizkarian eta *Pirenya* agerkarian ere, gazteleraz hasieran, euskaraz ere bai, gerora. Hau guzti hau kontuan izanik, 1955. urtean, Espainiako Mendi Federazioak zilarrezko domina eskaini zion.

Imanol Berriatuaren *Anaitasuna* eta Jokin Zaitegiren *Euzko Gogo*a izan ziren kultur gaiak buruzko bere lehen artikuluen plaza 1950eko hamarkadaren hasieran, eta geroztik Euskal Herrian izan diren aldizkari gehienetan argitaratu

du Juan San Martinek. *Egan* aldizkariko zuzendari izan zen 1983tik 1989ra. Eta zenbait urtez, Jon Bilbao jaunaren gidaritzapean, Eusko Bibliographia taldeko laguntzaile eta zuzendaritzako kide ere.

Euskal Herritik zehar ibili zaigunez gero, jarraiko gaiak landu ditu: historiaurrea, linguistika, arteak, arkeologia eta etnografia. Honela ba, historiaurreko zenbait aztarnategi –erromatarren garaikoak- eta artelan batzuk identifikatu egin ditu. Aldi berean, zenbait herri-kanta eta eskuz egindako lanen bilketa egin izan du.

Artikuluak ezezik, poemak ere plazaratu ditu Juan San Martinek, batez ere *Euzko Gogoa*-n eta Santi Onaindiak zuzentzen zuen *Olerti* aldizkarian. Poesia lanetarako erabili zuen goitizena, *Otsalar*, erreferentzia garrantzitsua izan zen 1960. hamarkadako euskal poesigintzan. 2001ean, argitaratu zituen orduko poema gehienak, *Giro Gori* liburuan.

Bere lehen liburua aspaldikoa dugu. Juan Antonio Mogelen bizitzari eta obrari buruzko liburua kaleratu zuen 1959an, eta gero beste hainbat etorri ziren: umorea, literatura, artea, etnologia, hizkuntza... era guztietako alorrak landu baititu Juan San Martinek bere liburuetan.

Euskaltzaindiak 1957ko uztailaren 26an izendatu zuen euskaltzain urgazle. 1964ko abenduaren 18an, aldiz, euskaltzain oso aukeratu zuten. Sarrera hitzaldia hamar urte beranduago egin zuen, hots, 1974ko irailaren 14an, Urdazubin, “Literatura landuaren sorrerako giroa, Axularren garaira arte” gaia hautatu zuela. Jean Haritschelharrek erantzun zion.

1966tik 1978ra Akademiako idazkari izan da San Martin; 1970tik 1978ra diruzaina; 1978tik 1988ra Jagon sailburua . Euskaltzainburuorde ere hautatu zuten 1988an, baina kargua hurrengo urtean utzi zuen, Euskal Autonomi Erkidegoko Ararteko izendatu zutelako. 1994tik 1995ra Ombudsman Europear Institutuko burua izan zen. Urte horretan bertan utzi zion Ararteko izateari .

Espaniako Transizio politikoaren garaian Arte Ederretako Kontseilaria izendatu zuten. Bestetik, zenbait urtez, Donostiako San Telmo Museoko Zuzendaritzako kidea izan zen, baita Eibarko San Andres elizaren berriztatze-lanetan, Kontseiluko aholkulari ere.

Gaur egun Aranzadi Natur Zientzietako Elkarteko kidea da eta baita Euskalerrriaren Adiskideen Elkartekoa ere. Euskal Idazleen Elkarteak eta Euskal Itzultzaile, Zuzentzaile eta Interpretari Elkarteak, aldiz, ohorezko kide izendatu dute Juan San Martin.

36. Durangoko Liburu eta Disko Azokan, Durango merindadeko Adiskideen Gerediaga Elkartek 2001.eko “Durangoko Argizaiola” omen-saria eman zion.

Azkenik, azpimarratzekoa da 2001. urtean, Eibarko Udalak, Udako Euskal Unibertsitatearen laguntzarekin, “Juan San Martin” beka sortu zuela, ikerketa sustatzeko eta Juan San Martin eibartar euskalari eta ikertzailea omentzeko. Beka honen saria Patxi Salaberri Euskaltzaindiaren Onomastika batzordeko kideak jaso zuen. Geroztik, urtero antolatzen da euskaltzainaren izena daraman beka hori.

Sariak, omenaldiak

- Espainiako Mendi Federazioak zilarrezko domina eman zion 1955ean
- Baionako Euskal Idazleen Entitateak Lauaxeta saria eman zion 1964. urtean
- Euskal Idazleen Elkartek ohorezko kide izendatu zuen
- Euskal Itzultzaile, Zuzentzaile eta Interpretari Elkartek ohorezko kide izendatu zuen
- 2001. urtean, Eibarko Udalak, Udako Euskal Unibertsitatearen laguntzarekin, “Juan San Martin” beka sortu duela, ikerketa sustatzeko eta Juan San Martin eibartar euskalari eta ikertzailea omentzeko.
- 36. Durangoko Liburu eta Disko Azokan, Durango merinaldeko Adiskideen Gerediaga Elkartek 2001.eko “Durangoko Argizaiola” omen-saria eman zion.
- 2002ko ekainaren 3an, Bilboko Liburu Azokak Urrezko Luma eman zion.
- 2003ko urrian, Koldo Mitxelena Kulturuneak bere omenezko jardunaldiak antolatu zituen, *Konpromisoa eta lekukotza euskal kulturaren zerbitzura* izenburupean.
- 2003ko abenduan, Hondarribiko urrezko domina eman zioten eta seme kuttuna izendatu
- 2004ko ekainean, Eusko Ikaskuntzak eta Euskadiko Kutxak, *Humanitate, Kultur, Arte eta Gizarte Zientzien* 2004ko saria eman zioten.
- 2004ko abuztuan, Zuloaga Museoak omendu zuen
- 2005eko ekainean, Eibarko seme kutun izendatzeko asmoa zuen Udalak, baina maiatzaren 30ean hil egin denez, omenaldia bertan behera utzi da ¹

---

¹ Iturria: Euskaltzaindiak bidalitako txostena Juan San Martin Eibarko seme kutun izendatzeko espedienterako

JUAN SAN MARTIN LIBURUTEGIKO BIBLIOGRAFIA

Literatur obra. Olerkia	
-------------------------	--

Obra literaria. Poesía	
------------------------	--

Giro gori / Juan San Martín "Otsalar" ; [gaztelerazea, Felipe Juaristi ; itzulpenean lagundu du Jorge G. Aranguren ; argitalpena, Félix Maraña, José Luis Padrón Plazaola] = Tiempo ardiente / Juan San Martín "Otsalar" ; [traducción al castellano, Felipe Juaristi ; en colaboración con Jorge G. Aranguren ; edición, Félix Maraña, José Luis Padrón Plazaola]. -- Leioa, Bizkaia : Servicio Editorial, Universidad del País Vasco = Argitarapen Zerbitzua, Euskal Herriko Unibertsitatea, 1998

Literatur obra. Prosa	
-----------------------	--

Obra literaria. Prosa	
-----------------------	--

Eztenkadak : (gertaera barregaridun liburua) / Juan San Martín. -- Zarautz : Itxaropena, 1965

Zirikadak / Juan San Martín ; marrazkiak, Julián Zabaleta. -- Donostia : Elkar, D.L. 1984

Zirikadak : (ipuin barregarridun liburua) / Juan San Martín. -- Zarautz : Icharopena, 1960

Juan San Martinek idatzitako lan batzuk	
---	--

Temas diversos escritos por Juan San Martín	
---	--

Juan Antonio Mogel eta Urkitza : bere bizitza ta lanak / Juan San Martín ; Euskaltzaindia'ren ardurapean. -- Zarautz : Itxaropena, 1959

Escritores euskéricos : (Catálogo bio-bibliográfico de escritores contemporáneos en Vascuence) / por Juan San Martín Ortiz de Zárate. -- Bilbao : La Gran Enciclopedia Vasca, 1968

Gogoz : gure herriko gauzak = cosas de nuestro país / Juan San Martín. -- [Donostia-San Sebastián] : Caja de Ahorros Provincial de Guipúzcoa , 1978

Bidez : gure herriko gauzak = cosas de nuestro país / Juan San Martín. -- [Donostia-San Sebastián] : Caja de Ahorros Provincial de Guipúzcoa , 1981

Landuz : gure herriko gauzak = cosas de nuestro país / Juan San Martín. -- [Donostia-San Sebastián] : Gipuzkoako Aurrezki Kutxa Probintziala , 1983

Literaturaren inguruan : saiaera / Juan San Martín. -- Donostia : Lur-Hordago, D.L. 1980

Antzinako Eibar etnografia Gaiak : temas de etnografía del antiguo Eibar / J. San Martín. -- Eibar : Ego Ibarra, 1993

Eibar eta Elgetako toponomastika = Toponomástica de Eibar y Elgeta / Juan San Martín. -- Bilbo : Euskaltzaindia, 2000

Eibarko aditz-laguntzailearen paradigmak / Juan San Martín. -- [Bilbao : Euskaltzaindia], [198-?]

Hondarribiko Andre Maria Jasokundekoa : historia, arkitektura eta artea = Sta. María de la Asunción de Hondarribia : historia, arquitectura y arte / Juan San Martín ; [argazkiak, José Manuel Susperregui eta Juan San Martín ; irudiak, Yulen Zabaleta eta Oier San Martín]. -- Donostia-San Sebastián : Gipuzkoako Foru Aldundia. Kultura eta Euskara Departamendua, Ondare Historiko-Artistiko eta Museo Zerbitzua, D. L. 1998 (Zubi)

Euskararen ostarreak / Juan San Martín. -- Donostia : Erein, D.L. 1998 (Zarautz : Itzaropena)

Giza eskubideen inguruan = En torno a los derechos humanos / Juan San Martín. -- Donostia : Elkarlanean, L.G. 2000

Antzintatik gaur egunera, Hondarribia / Juan San Martín. -- Hondarribia : Hondarribiko Udala, L.G. 2003

Beste idazle batzuekin batera argitaratutakoak	
En publicaciones colectivas	

SALBATORE Mitxelena / J. San Martín, ... [et al.]. -- Oñate, Gipuzkoa : Aránzazu, D.L.1970

Eibarko damaskinatua / [egileak, Juan San Martín, Ramiro Larrañaga, Pedro Zelaia]. -- Eibar (Gipuzkoa) : Eibarko Museoaren Patronatoa, L.G. 1981

El damasquinado de Eibar / [por Juan San Martín, Ramiro Larrañaga, Pedro Celaya]. -- [Eibar] : Patronato del Museo de Eibar, D.L. 1981

El pintor Ignacio Zuloaga: (1870-1945) / por Juan San Martín y Endika de Mogrobejo
En: Los ZULOAGA : dinastía de artistas vascos : [armeros, grabadores, damasquinadores, ceramistas, pintor] / Ramiro Larrañaga, Endika Mogrobejo, María Jesús Quesada, Juan San Martín, Oier San Martín, [epílogo] Federico Sopena, [prólogo] Juan Ignacio Uría, Margarita Zabala. -- San Sebastián : Ramón Suárez Zuloaga : Museo Zuloaga, 1988. -- P. 197-277

Arrate / Juan San Martín

En: Arrate / Miguel Cañizal, Juan María Ferreras, Pedro Gorostidi, Antonio Oyarzabal, Juan San Martín, Jesús Sanmiguel, Luis María Ulacia. -- San Sebastián : Centro Unesco de San Sebastián ; [Eibar] : Parroquia de San Andrés, 1998. -- P. 15-17

Baroja Collet artegintzan = El sentido artístico de Baroja Collet / Juan San Martín.

En: Eibartarrak / Baroja Collet, Michel Hubert Lèpicouché, Juan San Martín, Juan Carrete Parrondo ; [traducción de los textos, J. M. Olaizola "Txiliku" ; fotos, Martín "Jauja"]. -- Eibar : Udala = Ayuntamiento, [2000]. -- P. 7

Ararteko izan zeneko garaikoak	
Obras de cuando fue Ararteko	

Las RESIDENCIAS de tercera edad en la Comunidad Autónoma Vasca / [autores, Juan San Martín ... et al. = Adinekoen egoitzak Euskal Autonomi Elkarte / [egileak, Juan San Martín ... et al.]. -- Vitoria-Gasteiz : Ararteko : SIIS, 1994

Los CALABOZOS : centros de detención municipales y de la Ertzantza / Juan San Martín Ortiz de Zárate... [et al.]. -- Vitoria-Gasteiz : Ararteko : Universidad del País Vasco, 1991

Los PSIQUIÁTRICOS : situación de los enfermos mentales en los hospitales psiquiátricos / [autores, Juan San Martín ... et al.] = Psikiatrikoak : ospitale psikiatrikoetako buru-gaisoen egoera / [egileak, Juan San Martín ... et al.]. -- Vitoria-Gasteiz : Ararteko : OMIE, 1992

Informe al Parlamento Vasco 1989 / Ararteko. -- Vitoria-Gasteiz : [Parlamento Vasco], 1990

Informe al Parlamento Vasco 1990 = Eusko Legebiltzarrari txostena 1990 / Ararteko . -- [Vitoria-Gasteiz] : [Parlamento Vasco], [1991]

Informe al Parlamento Vasco 1990. II, Informe sobre los centros de detención municipales y de la Ertzantza = Eusko Legebiltzarrari txostena 1990. II, Ertzantzaren eta udalen atxiloketa egoitzei buruzko txostena / Ararteko . -- [Vitoria-Gasteiz] : [Parlamento Vasco], [1991]

Informe al Parlamento Vasco 1991 = Eusko Legebiltzarrari txostena 1991 / Ararteko . -- [Vitoria-Gasteiz] : [Parlamento Vasco], [1992]

Informe al Parlamento Vasco 1992 / Ararteko. -- [Vitoria-Gasteiz] : [Parlamento Vasco], D.L. 1993

Informe al Parlamento Vasco 1993 = Eusko Legebiltzarrari txostena 1993 / Ararteko . -- [Vitoria-Gasteiz] : [Parlamento Vasco], [1994]

CINCO años de la institución del Ararteko en el País Vasco : 1989-1994 = Euskal Herriko Ararteko erakundearen lehen bost urteak : 1989-1994. -- [Vitoria-Gasteiz] : Ararteko, [1994]
Informe al Parlamento Vasco 1994 = Eusko Legebiltzarrari txostena 1994 / Ararteko . -- [Vitoria-Gasteiz] : [Parlamento Vasco], D.L. 1995

Informe extraordinario al Parlamento Vasco 1992-1993. Las residencias de tercera edad en la Comunidad Autónoma Vasca = Eusko Legebiltzarrari txosten berezia 1992-1993. Adinekoen egoitzak Euskal Autonomi Elkarteak] / Ararteko . -- [Vitoria-Gasteiz] : [Parlamento Vasco], [1994]

Hitzaurreak eta beste	
Prólogos y otras colaboraciones	

1685eko koplak zaharrak / Juan María Lekuona, J.I. López de Luzuriaga, Antxon Narbaiza ; hitzaurrea, Juan San Martín. -- [Eibar (Gipuzkoa)] : Ego Ibarra Batzordea, 1992

Agirreazaldegia Gallastegi, Alberto
Heriotza Euskal Herrian / Alberto Agirreazaldegia ; Juan San Martín-en hitzaurrea. -- Donostia : Kriselu, 1989

Arrate Mandiola, Francisco
F. Arrate zenaren sermoietariko hiru, Eibarko euskaraz : (1861-1869) / [edizioa] Juan San Martín. -- [Pamplona : Aranzadi], 2001

Camón Aznar, José
El escultor Juan de Anchieta / José Camón Aznar ; con prólogo de Juan San Martín. -- [Donostia-San Sebastián] : Diputación Foral de Gipuzkoa, Departamento de Cultura, Educación, Deportes y Turismo, D.L. 1990

Etxebarria, Toribio
Flexiones verbales y lexicón del euskera dialectal de Eibar / Toribio Etxebarria ; Juan San Martín-en gehigarrixagaz. -- 3gn argit. -- [S.l. : s.n.], 1998 (Oñati, Gipuzkoa : Gertu)

Etxebarria, Toribio
Flexiones verbales y lexicón del euskera dialectal de Eibar : (segunda reedición del órgano

Euskera con presentación de J. San Martín) / Toribio Etxebarria. -- [Reimp.]. -- Bilbao : Euskaltzaindia, 1986

Etxebarria, Toribio

Viaje por el país de los recuerdos / Toribio Etxebarria ; prólogo a la segunda edición, Juan San Martín. -- Ed. facs. -- Donostia-San Sebastián : Sociedad Guipuzcoana de Ediciones y Publicaciones , 1990

Sagartzazu, Klaudio

Ezti-tantak : olerkiak / Sagartzazu'tar Klaudi, Satarka ; irudiak, Javier Sagartzazu ; aurkezpena, Juan San Martín ; edizio prestaketa, Txomin Sagartzazu ; biografia, Xabier Aranburu ; azterketa literarioa, Juan Mari Lekuona. -- Donostia ; Baiona : Elkar, L.G. 1996

Araolaza Arrieta, Oier

Gregorio Santa Cruz, dantza maisua : Gregorio Santa Cruz, 1898-1980: bizitza eta lanak / Oier Araolaza Arrieta ; [hitzaurrea, Juan San Martín] . -- [Eibar] : Eibarko Udala, Ego Ibarra Batzordea ; [Mendaro] : Mendaroko Udala, 1998

Mogel, Juan Antonio (1745-1804)

Peru Abarka / Juan Antonio de Mogel (1745-1804); edición bilingüe realizada por Resurrección M. de Azkue según versión castellana de Juan C. de Cortazar; prólogo de Juan San Martín; epílogo de J. M. Martín de Retana. -- 10 ed. -- Bilbao : La Gran Enciclopedia Vasca, 1981

Juan San Martini buruzko azterketak	
Estudios sobre Juan San Martín	

La institución del Ombudsman en el País Vasco y Finlandia / [presentación, Edorta Kortadi, José Luis Orella, Coro Cillán-Apalategui]. -- Donostia : Eusko Ikaskuntza = Sociedad de Estudios Vascos, [1992]

Juan San Martín Ortiz de Zárate "Auñemendi", "Otsalar"

En: Enciclopedia general ilustrada del País Vasco. Cuerpo B. Literatura. -- San Sebastián : Auñamendi, 1974. -- V.IV, p. 350-357

Otsalarren moztarroak = Las máscaras de Otsalar / Mikel Zárate.

En: Giro gori / Juan San Martín "Otsalar" ; [gaztelarazea, Felipe Juaristi ; itzulpenean lagundu du Jorge G. Aranguren ; argitalpena, Félix Maraña, José Luis Padrón Plazaola] = Tiempo ardiente / Juan San Martín "Otsalar" ; [traducción al castellano, Felipe Juaristi ; en colaboración con Jorge G. Aranguren ; edición, Félix Maraña, José Luis Padrón Plazaola]. -- Leioa, Bizkaia : Servicio Editorial, Universidad del País Vasco = Argitarapen Zerbitzua, Euskal Herriko Unibertsitatea, 1998. -- P. 296-305

Juan San Martin, poeten itzultzailea = Juan San Martin, traductor de poemas

En: Giro gori / Juan San Martín "Otsalar" ; [gaztelerazea, Felipe Juaristi ; itzulpenean lagundu du Jorge G. Aranguren ; argitalpena, Félix Maraña, José Luis Padrón Plazaola] = Tiempo ardiente / Juan San Martín "Otsalar" ; [traducción al castellano, Felipe Juaristi ; en colaboración con Jorge G. Aranguren ; edición, Félix Maraña, José Luis Padrón Plazaola]. -- Leioa, Bizkaia : Servicio Editorial, Universidad del País Vasco = Argitarapen Zerbitzua, Euskal Herriko Unibertsitatea, 1998. – P. 308-309

Noticia y bibliografía de Juan San Martin = Juan San Martinen berri eta bibliografia / Félix Maraña

En: Giro gori / Juan San Martín "Otsalar" ; [gaztelerazea, Felipe Juaristi ; itzulpenean lagundu du Jorge G. Aranguren ; argitalpena, Félix Maraña, José Luis Padrón Plazaola] = Tiempo ardiente / Juan San Martín "Otsalar" ; [traducción al castellano, Felipe Juaristi ; en colaboración con Jorge G. Aranguren ; edición, Félix Maraña, José Luis Padrón Plazaola]. -- Leioa, Bizkaia : Servicio Editorial, Universidad del País Vasco = Argitarapen Zerbitzua, Euskal Herriko Unibertsitatea, 1998. – P. 310-319

Elkarrizketak	
Entrevistas	

Murua Uria, Imanol

Juan San Martini Elkarrizketa / Imanol Murua Uria

En : Jakin, 108. zbk(1998 Iraila); orr. 67-116

Juan San Martin, escritor y académico de Euskaltzaindia : “A diferencia de lo que muchos creen, la unificación del euskera no tiene su origen en Arantzazu en el 68” / Urtzi Urkizu.

En: Euskonews & media. – N. 78 (12-19/05/2000)

<http://www.euskonews.com/0078zbk/elkar7801es.html>

Juan San Martin: “Euskararen batasuna ez zen askok pentsatzen duten bezala 68an Arantzazun jaio” / Urtzi Urkizu.

En: Euskonews & Media. – 78 zk. (2000/05/12-19)

<http://www.euskonews.com/0078zbk/elkar7801eu.html>

Artikuluak	
Artículos	

Juan San Martinek artikulu ugari idatzi ditu ondoko egunkari eta aldizkarietan: *El Diario Vasco, El Correo, Egan, Euskera, Olerki, Euzko gogoia, Munibe, Pyrenaica, Hondarribia, Bidasoako ikaskuntzen aldizkaria, Eibar...* etab. Hemen behean batzuk bakarrik aipatzen dira.

Juan San Martín escribió numerosos artículos en los siguientes periódicos y revistas: *El Diario Vasco, El Correo, Egan, Euskera, Olerki, Euzko gogoia, Munibe, Pyrenaica, Hondarribia, Bidasoako ikaskuntzen aldizkaria, Eibar...* etc. Aquí mencionamos solamente algunos de ellos.

Arraten sortzen da bizitza / [Juan San Martín]
Separata de: Iker-2. -- Bilbao : Euskaltzaindia, 1983. -- P. 849-866

Botanika lexikoa Eibarko etxe izenetan / Juan San Martín
En: MEMORIAE L. Mitxelena magistri sacrum/ Joseba A. Lakarra editore . -- Donostia : Gipuzkoako Foru Aldundia = San Sebastián : Diputación Foral de Gipuzkoa, 1991. -- p. [1105]-1108. -- 84-87907-071-4 (o. c.)

Cerámica del País Vasco / [Juan San Martín]
Separata de: Revista Internacional de Estudios Vascos -- Donostia : Eusko Ikaskuntza, 1983. -- P. [437]-441

Códice medieval desaparecido de Eibar / [J.S.M.]
En: Boletín de la Real Sociedad Vascongada de Amigos del País. -- San Sebastián. - ISSN 0211-111X. -- Año 26, cuaderno 4 (1970), p. 490-493

Cornuz : notas sobre término y nobleza / por Juan San Martín
En: Boletín de la Real Sociedad Vascongada de los Amigos del País . -- Volumen XLIV, tomos 3-4 (1988), p.[524]-532

Don Carmelo de Echegaray : su aportación a la literatura en vascuence / por Juan San Martín
En: Boletín de la Real Sociedad Vascongada de los Amigos del País . -- Año XLI, cuadernos 1-2 (1985), p.[263]-269

El solar de Unzueta y su participación en el bando oñacino : (contribución a la historia de Eibar) / por Juan San Martín
En: Boletín de la Real Sociedad Vascongada de Amigos del País. -- San Sebastián. - ISSN 0211-111X. -- Año 17, cuaderno 4 (1961), p. 377-389

En torno a las primeras noticias y fundaciones de San Miguel de Aguinaga de Eibar / [J. San Martín]

En: Boletín de la Real Sociedad Vascongada de Amigos del País. -- San Sebastián. - ISSN 0211-111X. -- Año 29, cuaderno 1-3 (1973), p. 370-373

En torno a los testimonios del arte románico en Eibar, con algunas consideraciones sobre el Camino de Santiago / por Juan San Martín

En: Boletín de la Real Sociedad Vascongada de Amigos del País. -- San Sebastián. - ISSN 0211-111X. -- Año 25, cuaderno 2-3 (1969), p. 409-422

Fundamentos de la institución del ararteko / Juan San Martín. -- Donostia : Eusko Ikaskuntza, [1995?]

P. 67-76 ; 24 cm

Separata de: RIEV: revista internacional de estudios vascos. Año 43. T. XL. n.1 (1995)

Gabon sariak : (berrirakurketa oharrak) / Juan San Martín. -- Bilbo : Euskaltzaindia, [1986?]

Or. [55]-60 ; 23 cm

Honakoaren separata: Euskera, 31 zenb. (2. aldia) (1986)

Gabriel Arestik beste hizkuntzetatik egin zituen poesi itzulpenak / J. San Martín

En: Euskera. -- XXX (2.aldia) (1985,2), p.[535]-539

Gure amagandiko Gabon kantak / Juan San Martín Ortiz de Zarate

Separata de: Iker 10. -- Bilbo : Euskaltzaindia, 1997. -- P. 299-311 ; 23 cm

José Manterola / Juan San Martín. -- [Donostia-San Sebastián] : Udal Euskara Batzordea, D.L. 1985

Separata de: Euskera, XXIX, 1984 (Homenaje a José Manterola)

La ermita de San Román de Eibar y la devoción de Santa Águeda / [J. San Martín]

En: Boletín de la Real Sociedad Vascongada de Amigos del País. -- San Sebastián. - ISSN 0211-111X. -- Año 31, cuaderno 3-4 (1975), p. 585-589

La imprenta en Eibar / [Juan San Martín]

En: Boletín de la Real Sociedad Bascongada de los Amigos del País . -- San Sebastián. - ISSN 0211-111X. -- Año 34, cuaderno 1-2 (1978), p. 311-315

Las primeras noticias de la villa de Eibar : (contribución a la historia de Eibar) / por Juan San Martín

En: Boletín de la Real Sociedad Vascongada de Amigos del País. -- San Sebastián. - ISSN 0211-111X. -- Año 19, cuaderno 3 (1963), p. 227-230

Los escultores Mendizábal de Eibar / por Juan San Martín. -- San Sebastián = Donostia : Real Sociedad Bascongada de Amigos del País, 1988

Separata de: Boletín de la Real Sociedad Bascongada de Amigos del País. Vol. XLIV. n. 1-2

Noticias de músicos eibarreses entre los siglos XVII y XIX : (contribución a la relación de hijos ilustres de Eibar) / [J. San Martín]

En: Boletín de la Real Sociedad Vascongada de Amigos del País. -- San Sebastián. - ISSN 0211-111X. -- Año 28, cuaderno 2-3 (1972), p. 358-362

Paleolitos garaiko aztarnak Hondarribian / Juan San Martín. -- Irun : Luis de Urantz Kultur Taldea, [1999]

P. [117]-124 : il. ; 24 cm

Separata de: Bidasoako Ikaskuntzen Aldizkaria = Boletín de Estudios del Bidasoa = Révue d'Études de la Bidassoa. N. 19 (jun. 1999)

Toponomástica eibarresa medieval / [Juan San Martín]

P. [995]-1006 ; 28 cm

Separata de: SYMBOLAE Ludovico Mitxelena septuagenario oblatae / quas edidit José L. Melena. -- Vitoria-Gasteiz : Instituto de Ciencias de la Antigüedad, Universidad del País Vasco = Aintzinate-Zientzien Institutoa, Euskal Herriko Unibertsitatea, 1985

Toribio Etxebarria euskalari eta euskal idazle / Juan San Martín. -- Bilbo : [Euskaltzaindia], 1987

P. [277]-285 ; 23 cm

Separata de: Euskera. Vol. XXXII. n. 2

El magisterio de Jacinto Olave / por Juan San Martín

En: Centenario del nacimiento de Jacinto Olave. -- [S.l. : s.n.], imp. 1977 (San Sebastián : Valverde). -- P. [6-7]

José Manterola, egile eta eragile / Juan San Martín. -- Bilbo : Euskaltzaindia, [1984?]

Orr. [443]-448 ; 23 cm

Honakoaren separata : Euskera, 29 zbka. (2. aldia) (1984, 2)

Interneteko baliabideak	
Recursos en Internet	

<http://www.eibar.org/materixala/jsm.html>

Juan San Martin. Biografia-sarrera txiki bat dauka, baita bibliografia eta Imanol Muruak Jakin aldizkarian (1998) argitaratutako elkarrizketa bat ere.

Juan San Martin. Contiene pequeña introducción biográfica, bibliografía y entrevista publicada por Imanol Murua Uria en Jakin (1998)

http://www.egoibarra.com/Eibar/Idazleak/index_html?titulua=&autorea=san+martin%2C+juan

Eibartar idazleen datubasea, Ego Ibarra web orrialdean. Juan San Martinen lanen zerrenda zehatza.

Base de datos de escritores eibarreses, en la página web de la Comisión Ego Ibarra. Lista exhaustiva de obras de Juan San Martín.

<http://www.egoibarra.com/Egoibarra/Programa2005/juan-san-martin>

Juan San Martin, Eibarko seme kutun

Juan San Martín, hijo predilecto de Eibar

ZAZPI ZIGILU DITUT (1954)

*Edozein xoriri eder
bere habia
(Oihenart).*

Nire herritik mundura
inor eta ezer uka gabe,
gizatasunean noa adi zein arretaz,
hemen inor ez baita sobera,
naturaz dena delarik bizi-bera.

Gizartea gizatasunez
guziok mundu zabalera.
Gu, Zazpiak-bat osatuz,
atsegin-bide edonori,
maitasunez herri oro, bake guziori.

Garraren jolas urdurietan
senide-giroa supazterrean
maitasunez naharo banaiz:
arbasoen mintzaira
eztiaren taupots eraginak dira.

Naturarekiko izate gogoetaz
zein fede zalantzaz,
larrimindurik agertu behar hau:
delarik mundua mundu,
gizarteok elkartasun behar dugu.

Bihotza gizatasunaren alde
anaikiro kezkatuz adi
jartze horren deia:
“eman ta zabalza zu munduan frutua”.
Beharrez, partaidetza hortatik abiatua.

Gizon bezala, nire
gogoetamin eta zalantzok,
Natura izakeraren muinera
kezkatu banaramate:
auziaren sakonean izakiz txerta didate.